

Povolené a nepovolené formy párenia mačiek

1. Príloha je záväznou súčasťou chovateľského poriadku pre chov ušľachtilých mačiek. Usmerňuje pravidlá plemenitby a členovia SZCH sú povinní riadiť sa jej pokynmi.
  - 1.1 Príloha je odborným materiálom pre prácu chovateľa a poradcu chovu.
  - 1.2 Doplnky, zmeny a výnimky vydáva Ústredný odborná komisia.
2. Vhodnosť párenia mačiek podľa jednotlivých kritérií je kvalifikovaná tromi stupňami:
  - 2.1 *Párenie povolené* - optimálne spojenie k prednostnému použitiu v plemenitbe.
  - 2.2 *Párenie prípustné* - ostatné spojenie v súlade s CHP a jeho prílohami.
  - 2.3 *Párenie nepovolené* - spojenie odporujúce CHP a jeho prílohám, teda spojenie nedovolené.
3. Ustanovenia sú v jednotlivých prípadoch doplnené:
  - 3.1 Výnimky s úľavami.
  - 3.2 Prechodné ustanovenia.

A. Párenie podľa plemennej príslušnosti a typu srsti.

1. Povolené
  - 1.1 Párenie v rámci plemennej skupiny a plemena medzi mačkami.
    - 1.1 a S rovnakou dĺžkou srsti.
    - 1.1 b S rovnakou štruktúrou a typom srsti.
2. Prípustné
  - 2.1 Ostatné prípustné párenia medzi mačkami.
    - 2.1 a S totožnou vlohou pre dĺžku srsti (vid'. pozn. č. I)
    - 2.1 b S totožnou štruktúrou a typom srsti (vid'. pozn. č. I)
3. Nepovolené
  - 3.1 Párenie odporujúce CHP - párenie medzi plemenami.
4. Výnimky
  - 4.1 Párenie neuznaných plemien v rámci schváleného experimentu - schvaľuje ÚOK resp. HPCH
  - 4.1 Párenie medzi plemenami v rámci schváleného experimentu - schvaľuje ÚOK.

B. Párenie podľa sfarbenia očí.

1. Povolené
  - 1.1 Párenie mačiek s rovnakou farbou očí.
2. Prípustné
  - 2.1 Párenie modrookých, oranžovoookých a rôznookých medzi sebou.
  - 2.2 Párenie mačiek odlišného sfarbenia očí v rámci plemena, pri ktorých je rozdielnosť v rámci tej istej variety povolená štandardom (vid'. pozn. č. II)
3. Nepovolené
  - 3.1 Párenie mačiek zelenoookých s mačkami ostatných sfarbení očí, mimo vymenovaných plemien (vid'. pozn. č. III)
4. Výnimky
  - 4.1 Jednotlivé prípady schválených experimentov - schvaľuje UOK, resp. HPCH.

C. Párenie podľa intenzity pigmentácie v srsti

1. Povolené
  - 1.1 Párenie s rovnakou intenzitou pigmentácie navzájom (plne pigmentované medzi sebou, s barmským sfarbením medzi sebou, s odznakmi medzi sebou).
2. Prípustné
  - 2.1 Párenie v rámci rovnakej plemennej skupiny, ale s rozdielnou intenzitou pigmentácie tam, kde to nedoporučuje časť B.
3. Nepovolené
  - 3.1 Ostatné párenia mačiek s rozdielnou intenzitou pigmentácie v srsti, bez významu pre rozvoj chovu.
4. Výnimky
  - 4.1 Jednotlivé prípady schválených experimentov - schvaľuje ÚOK, resp. HPCH..

D. Párenie podľa sfarbenia srsti.

1. Povolené
  - 1.1 Párenie rovnakého sfarbenia (vrátane zodpovedajúcich farieb korytnačinovej) medzi sebou s geneticky zhodnou podstatou, s výnimkou bielych mačiek všetkých plemien (netýka sa SIA w 67).
  - 1.2 Párenie bielych mačiek s mačkami ostatných farieb, na základe rozboru rodokmeňa a s ohľadom na zdedené vlohy, pri dodržaní ostatných pravidiel (viď. pozn. č. V).
2. Prípustné
  - 2.1 Párenie plných, základných sfarbení srsti s mačkami zriedených farieb, korytnačinových, pri analogickom genotype.
  - 2.2 Párenie mačiek s bielou škvrnitosťou - bicolor, harlekýn a v sfarbení van (vrátane mačiek korytnačinových s bielou s mačkami bez bielych škvŕn, bez prejavu kresby v srsti (jednofarebných a bez tipingu).
3. Nepovolené
  - 3.1 Párenie mačiek s bielymi škvrnami s mačkami bielymi (viď. pozn. č. V).
  - 3.2 Párenie mačiek s bielymi škvrnami s mačkami striebornými, s pigmentom a s akromelanickými odznakmi.
  - 3.3 Párenie mačiek s bielymi škvrnami s kresbou alebo s predpokladaným prejavom vlohy pre kresbu - pri ostatných plemenách neuvedených v časti D 1 a 2.
  - 3.4 Párenie dvoch bielych mačiek navzájom (netýka sa SIA w 67).
4. Výnimky
  - 4.1 Jednotlivé prípady schválených experimentov - schvaľuje ÚOK.
  - 4.2 Párenie uvedené v časti D 3.1 a D 3.2 sú prípustné u plemien, kde k tomu zodpovedá štandard.

E. Párenie podľa prejavu kresby v srsti.

1. Povolené
  - 1.1 Párenie s totožnou vlohou a totožným prejavom kresby v srsti navzájom.
2. Prípustné
  - 2.1 Párenie mačiek bez kresby (jednofarebných) s mačkami s kresbou - prechodné ustanovenie.

- 2.2 Párenie mačiek s vlohou pre jednofarebnosť (bez kresby) s mačkami s vlohou pre prejav kresby - prechodné ustanovenie.
- 2.3 Párenie mačiek s rôznymi prejavmi kresby navzájom - prechodné ustanovenie.
3. Nepovolené
  - 3.1 Opakované párenie, ak predchádzajúci vrh preukázal nedostatky v prejave kresby, alebo potlačenie kresby.
  - 3.2 Párenie kombinovaných vlôh pre kresbu a vlohou pre bielu škvrnitosť (s výnimkou plemien, kde sú tieto variety povolené).
4. Výnimky
  - 4.1 Jednotlivé prípady schválených experimentov - schvaľuje HPCH.

F. Párenie podľa prejavu tipingu - striebornosti.

1. Povolené
  - 1.1 Párenie s tým istým prejavom a stupňom prejavu tipingu medzi sebou (shell x shell, shaded x shaded).
2. Prípustné
  - 2.1 Párenie s rôznym stupňom prejavu druhu tipingu medzi sebou (shell x shaded).
  - 2.2 Párenie zlatých mačiek s činčilami a strieborne tieňovanými mačkami, pokiaľ je v ich genotype dokázaná vloha pre zlaté sfarbenie - schvaľuje poradca chovu (viď. pozn. č. VII).
3. Nepovolené
  - 3.1 Párenie mačiek s tipingom s mačkami bez tipingu.
  - 3.2 Párenie mačiek s nezlúčiteľným prejavom tipingu - strieborného (s inhibitorom) a zlatého (bez inhibitora) mimo prípady F 2.2.
  - 3.3 Párenie dymových mačiek s ostatnými mačkami s tipingom.
4. Výnimky
  - 4.1 Párenie mačiek s tipingom s mačkami bez tipingu za predpokladu genetickej zlúčiteľnosti (dymová na jednofarebnú, kameo na kresbu a pod.). HPCH schvaľuje prípady s účelným chovateľským zámerom a plánom.
  - 4.2 Pri prechodných formách prejavu tipingu medzi mačkami dymovými a typu kameo sa toleruje párenie podľa fenotypu, bez ohľadu na rozdielnosť genetickej podstaty - schvaľuje HPCH (viď. pozn. č. VII a VIII).
  - 4.3 Dymovo korytnačinovú mačku s nekvalitným a vytrateným tipingom možno v plemenitbe považovať za mačku bez tipingu - schvaľuje HPCH.

G. Párenie podľa stupňa príbuznosti.

1. Povolené
  - 1.1 Párenie z hľadiska stupňa príbuznosti uskutočňované tak, aby stupeň príbuznosti potomkov neprevýšil stupeň príbuznosti oboch rodičov. Stupeň príbuznosti posudzuje poradca chovu podľa počtu pravých prapredkov vnášajúcich do rodokmeňa rodičov vrhu samostatný, nezávislý genotyp.
2. Prípustné
  - 2.1 Párenie z hľadiska príbuznosti rešpektujúc ustanovenie CHP a jeho príloh - schvaľuje poradca chovu.
  - 2.1 a Spoločný predkovia od tretej generácie.

- 2.1 b Ak sa jedná o kvalitných jedincov, u ktorých je predpoklad dokonalého typu, je prípustný jeden spoločný predok v druhej generácii.
3. Nepovolené
- 3.1 Párenie označované v CHP (kap. V) za príbuzenskú plemenitbu a párenie so zvieratami s neúplným rodokmeňom, ak je príbuznosť známa.
4. Výnimky
- 4.1 Použitie príbuznej plemenitby ako exaktnej chovateľskej metódy - HPCH, resp. OK schvaľuje prípady s účelným chovateľským plánom alebo zámerom.

Poznámky a súhrnné vysvetlivky

I. Detailne možno vhodnosť kombinácií v dĺžke srsti stanoviť poradie:

1. Dlhosrstá x krátkosrstá, krátkosrstá x krátkosrstá.
2. Dlhosrstá x krátkosrstá variant.
3. Krátkosrstá variant x krátkosrstá variant.
4. Krátkosrstá variant x krátkosrstá (bez vlohy pre dlhosrstosť).

Vhodnosť kombinácií v type a štruktúre srsti je daná podľa modelu: german rex x german rex, ruská modrá x ruská modrá a pod.

II. Párenie siamských, resp. balinézskych a orientálnych krátkosrstých, resp. dlhosrstých mačiek navzájom s úľavou voči sfarbeniu oka je zdôvodnené zlepšením zeleného sfarbenia oka občasným pripárením modrookej mačky s odznakmi (aj z dôvodu nedostatočného počtu chovných zvierat).

III. Kombinácia rôznych odtieňov očí vo varietach, kde to štandard umožňuje.

Ustanovenie je dočasnou úľavou. Štandard rozdielnosti farby očí sa povoľuje hlavne u mačiek abesínskych, somálskych, perzských a britských v strieborných varietach, európskych s výnimkou bielych, mainských, nórskeho lesného, manxov, rexov všetkých typov, japonských bobtailov a pod.

IV. Biele mačky orientálneho typu sa zásadne pária s mačkami siamskymi. Ich párenie so zelenookými orientálnymi mačkami je vylúčené.

V. Použitie dominantne bielych mačiek k páreniu s mačkami iných farieb je viazané na základe rodokmeňa, vnášať do genotypu bielych mačiek bez účelu ďalšie vlohy - nie je vhodné (napr. nevhodné kombinácie pre tipping a bielu škvrnitosť).

VI. Vloha pre červené sfarbenie srsti z časti ruší epistázu alelického páru aa pre non-aguti, preto potlačenie alebo zdôraznenie kresby možno docieľiť výhradne selekciou.

VII. Párenie zlatých mačiek so striebrišto tieňovanými a činčilami má radu úskalí, preto je len dočasnou výnimkou.

VIII. Hlavný poradca chovu je oprávnený v konkrétnych prípadoch uplatňovať ďalšie nutné hľadiská pre posúdenie vhodnosti a účelnosti párenia.

IX. Pri neuznaných farebných varietach jednotlivých plemien vhodnosť párenia posudzuje HPCH.

X. Pre konkrétne plemeno mačky môže ÚOK v prípade potreby stanoviť podmienky odchyľujúce sa od tejto prílohy.